

گزارش کوتاه علمی

اولین گزارش از وقوع پوسیدگی طوقه انار ناشی از قارچ *Pilidiella granati*
در استان لرستان

FIRST REPORT OF PILIDIELLA GRANATI ON POMEGRANATE
AS CROWN ROT IN LORESTAN PROVINCE

سهیلا میرزایی و راضیه رضایی‌نیا

گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

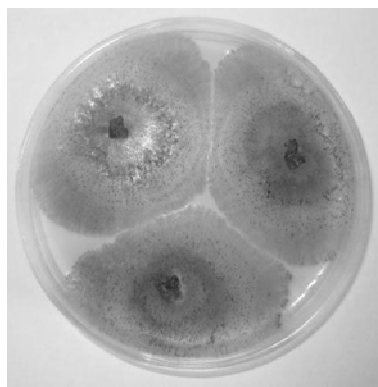
قارچ *Pilidiella granati* Saccardo (synonym: *Coniella granati* (Saccardo) Petrak & Sydow) از عوامل پوسیدگی میوه‌های انار می‌باشد. این قارچ در سال‌های اخیر به عنوان عامل پوسیدگی طوقه انار نیز گزارش شده است. در تحقیق حاضر، با مراجعه به باغات انار مشکوک به آلودگی در بخش ویسیان استان لرستان، اقدام به جمع‌آوری نمونه از طوقه‌های آلوده گردید. پس از انتقال نمونه‌های مزبور به آزمایشگاه، جداسازی قارچ از آنها صورت پذیرفت. نمونه‌ها پس از ضدعفونی سطحی توسط هیپوکلریت سدیم ۵-۱ درصد، روی محیط کشت سیب‌زمینی دکستروز آگار (PDA) کشت شدند. خالص‌سازی جدایه‌ها نیز به روش نوک ریشه انجام شد.

خصوصیات ظاهری پرگنه و اندام غیرجنسی قارچ روی محیط PDA بررسی و ابعاد اسپورها اندازه‌گیری شد. علائم بیماری روی طوقه انار به صورت پوسیدگی طوقه و لکه‌های نکروزه (شکل ۱) مشاهده گردید. پرگنه قارچ روی محیط به رنگ سفید مشاهده شد که پس از ۷ روز در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد، تعداد زیادی پیکنیدیوم گرد به رنگ تیره تشکیل گردید (شکل ۲ و ۳ الف). کنیدی‌ها روشن، یک سلولی، تخم‌مرغی شکل تا کشیده و متوسط اندازه آنها $4/2-17 \times 3-12/2$ میکرومتر بود (شکل ۳ ب). بر اساس خصوصیات ذکر شده و با توجه به منابع موجود، قارچ مورد نظر *Pilidiella granati* شناسایی شد. این قارچ معمولاً به عنوان پوسیدگی بعد از برداشت میوه‌های انار شناخته شده است. در ایران این قارچ اولین بار به عنوان عامل پوسیدگی میوه‌های انار در استان فارس گزارش گردید. در گزارش مذکور سرخشکیدگی درختان انار از علائم این قارچ معرفی شده است و جداسازی و شناسایی قارچ را از میوه‌های ریخته شده عنوان نموده‌اند. بر اساس اطلاعات موجود، گزارش حاضر اولین گزارش از وقوع این بیماری روی طوقه‌های درختان انار در استان لرستان است. به نظر می‌رسد این امکان وجود دارد که این بیماری در سایر مناطق کشور نیز وجود داشته باشد و بررسی‌های بیشتر در این زمینه نیاز است.

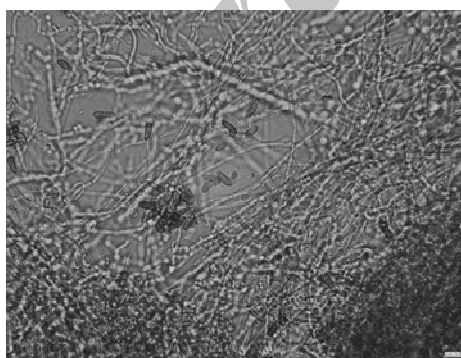
شکل ۱. علائم پوسیدگی طوقه انار ناشی از قارچ *Pilidiella granati*

Fig. 1. Pomegranate crown rot caused by *Pilidiella granati*

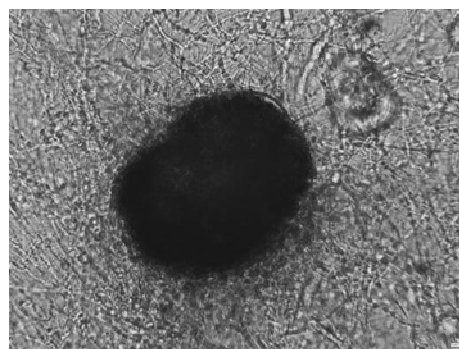

شکل ۲. پیکنیدیوم‌های گرد و سیاه‌رنگ قارچ *Pilidiella granati* روی محیط کشت PDA

Fig. 2. Globose and black pycnidia of *Pilidiella granati* on PDA medium

شکل ۳ب:

شکل ۳الف:

شکل ۳. پیکنیدیوم (الف) و کنیدی‌های (ب) قارچ *Pilidiella granati*

Fig. 3. pycnidium (A) and conidia (B) of *Pilidiella granati*